

TEATRUL ÎN PAS CU ISTORIA PATRIEI

La unison cu gândirea întregului popor, marele și însuflețitul colectiv pe care-l formează oamenii de teatru din România socialistă trăiește, în aceste zile, două momente de majoră însemnătate pentru dezvoltarea economică, social-politică și cultural-artistică a țării.

Mai întâi, cu firească mândrie, subliniem constatarea că planul pe cei cinci ani trecuți a fost, cu prisosință, îndeplinit, înțelepciunea și hărnicia oamenilor, cîrmuiți de partid, dovedindu-se mai presus chiar de multele și grelele piedici puse de forțele oarbe ale naturii, încă nedominate de știință.

Al doilea moment, cu mult mai important și mobilizator, este trecerea primului prag al noului cincinal, cincinalul revoluției tehnico-științifice și — implicit — cultural-artistice, din anii 1976—1980. Nu trebuie să uităm, nici o clipă, că acest cincinal al viitorului face parte integrantă — este cel dintîi mînunchi de cinci ani — din ultimul pătrar de veac al Mileniului doi. Cu alte cuvinte, face parte din luminosul arc de timp pentru care Programul Partidului Comunist Român, cartea noastră de bază ideologică și politică, stabilește strategia generală și orientările tactice ale dezvoltării noastre materiale și spirituale.

Întregul nostru efort — și unicul țel al tuturor energiilor și valorilor noastre creatoare — nu poate fi decît să înțelegem bine și să realizăm cu eficiență principiile înscrise în Program, să urmăm și să înlăptuim, cu rigoare, Directivele Congresului al XI-lea, acțiunea și îndrumarea partidului care, în frunte cu secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ne conduce în înlăptuirea societății socialiste multilateral dezvoltate și în înaintarea către orînduirea comunistă. Fiecare sector de muncă și de creație e chemat, în acest sens, să facă totul pentru a întări, prin fapte exemplare, în domeniul profesional, temeiurile creșterii noastre economice și sociale, prestigiului nostru în lume. Pentru noi, cei ce lucrăm în acest amplu și bogat sector de activitate artistică-educativă pe care-l reprezintă scenele teatrelor, aceasta înseamnă a spori creația specifică, literară și artistică, de înaltă valoare, a conferi judecăților criticii dramatice deplină competență, a ridica nivelul estetic și puterea de înviurire, etică și patriotică, a spectacolelor de teatru.

În același timp, oamenii de teatru au datoria ca, atît prin arta lor, cit și prin comportamentul civic, prin fermitatea ideologică și combativitatea lor principială, revoluționară, să contribuie, sub toate aspectele, la întărirea rolului partidului. Astfel, partidul își va putea îndeplini, în optime condiții, menirea sa istorică de a îndruma întregul popor, unit într-o singură voință, către societatea viitorului. Anume acea societate în care toți oamenii muncii din țara noastră, animați de o singură convingere, se vor putea bucura, din plin, de tot ce s-a creat și se va crea mai bun în știință și cultură.

Fără îndoială că, în această lumină, sectorului creației și interpretării artistice îi se deschid perspective deosebite. Cu fața la aceste perspective se cuvine să privim, să înțelegem și să ducem la împlinire, cu nobila dăruire caracteristică oamenilor scrisului și scenei, sarcinile ce ne revin. De multe ori, în aceste pagini au fost abordate, pe lângă problemele specifice teatrului, problemele adiacente lui, legate de învățămînt și cultură generală. În această ordine de idei, anul 1976 se poate mîndri, de pe acum, cu promițătoarea dezvoltare a învățămîntului, veritabilă pirghie de progres al culturii — care a trecut la formula celor 10 ani de școală obligatorii pentru întregul tineret. Avem la îndemînă, de asemenea, date statistice reconfortante și, totodată, angajante, privitoare la propășirea vieții artistice. În țara noastră activează — pe lângă scenele profesioniste — circa 30.000 de formațiuni artistice de amatori. Numai pentru naționalitățile conlocuitoare există peste 2.000 de asemenea formațiuni — ceea ce nu e deloc puțin. Aportul tuturor acestora tinde, pe drept cuvînt, spre o viguroasă creștere, atît cantitativă cît și calitativă, a ponderii lor artistice-educative.

Pluralitatea de acțiuni, de manifestări, nu trebuie să însemne, însă, risipă de eforturi; dimpotrivă, ea trebuie să urmărească un țel comun, o direcție unică, armonios impletită din toate varietățile de expresie artistică. „Limba comună“ a noastră, a tuturor, a oamenilor muncii artistice, din toate sectoarele, de toate vîrstele și naționalitățile, este concepția noastră revoluționară, concepția materialist-dialectică și istorică despre lume și despre viață. În orice limbă ne-am exprima, orice formă de exprimare artistică am utiliza, esențial este să însumăm toate aceste moduri de exprimare în gîndirea și în „limba comună“ revoluționară, marxist-leninistă, prin a cărei forță activitatea artistică și educativă va fi, cu adevărat, corespunzătoare țelului unic al întregului popor.

U nănimitatea locuitorilor României socialiste edifică, zi cu zi, prin fiecare gest de muncă și de creație, un nou umanism. Este un umanism revoluționar, inspirat dintr-o concepție a relațiilor dintre oameni opusă exploatării, asuprii sociale și naționale. La făurirea acestui umanism trebuie să contribuie, cu toate puterile lor, cu toată profunda lor rezonanță în conștiințe, arta și cultura în genere. Ele sînt chemate să fie forțe mereu vii ale societății în devenire, în perfecționare, factori de temelie ai noului umanism revoluționar, al cărui climat a început să ne definească viața. Nicăieri, idealul umanist nu poate fi mai bine și mai limpede exprimat decît în artă și, cu deosebire, în marea artă a spectacolului. Teatrele au fost, de-alungul istoriei, și au șansa de a fi astăzi, mai mult decît oricînd în istoria societății, veritabile școli de gîndire revoluționară. În acest spirit, fiecare bilanț pe care-l facem, fiecare stagiune, toate operele dramatice, punerile în scenă și interpretările trebuie să se însumeze, cu înflăcărare, în acțiunea constructivă arătată de Programul partidului.

Să nu uităm niciodată, în munca de creație și interpretare artistică, chemarea patetică a momentului istoric revoluționar pe care-l trăim, a idealurilor de înalt și nobil patriotism ce ne însufleșesc. În artă și literatură, mai cu seamă în arta spectacolului, trebuie să valorificăm, să punem în relief și lumină, momentele de seamă, evenimentele caracteristice și pilduitoare din istoria poporului român, luptele pline de sacrificii care au dus la înfăptuirea idealurilor noastre revoluționare, a indestructibilei noastre unități naționale, la edificarea României socialiste. Iată ce așteaptă poporul nostru vrednic, poporul acesta constructor al viitorului, de la teatrul românesc. Să unim, cu fierbinte devotament, puterile de creație artistică ale tuturor oamenilor din teatre, din largă activitate artistică, de pe toate scenele țării, pentru a contribui la strălucirea patriei noastre, România socialistă.